

Oznámenie výsledku vybavenia petície č. 2/2016

Vybavovateľ petície: Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR (ďalej len „MŠVVaŠ SR“)

Názov petície: Petícia za zlepšenie kvality a rozsahu stravovania v školských jedálňach

Text: občania žiadajú MŠVVaŠ SR o zmenu vyhlášky č. 330/2009 Z. z. o zariadení školského stravovania a aby aktualizovalo (zmenilo) princípy k materiálno-spotrebným normám a receptúram, ktoré charakterizujú príslušnú územnú oblasť pre školské stravovanie tak, aby bolo možné zaviesť systém štyroch druhov jedál pre vekové skupiny B, C, a D (tzn. aby s zmenili nároky na energetickú a nutričnú hodnotu pre druhé, tretie a štvrté jedlá).

Je kvórovaná: nie

Počet osôb podporujúcich petíciu: 1160

Dátum doručenia: 5. 4. 2016

Dátum vybavenia: 25. 4. 2016

Spôsob vybavenia: neopodstatnená

Zdôvodnenie vybavenia:

V odpovedi na petíciu MŠVVaŠ SR uvádza, že oblasť školského stravovania v rezorte školstva upravujú všeobecne záväzné právne predpisy, ktorými sú napr. § 139 až 141 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) a vyhláška č. 330/2009 Z. z. o zariadení školského stravovania (ďalej len „vyhláška“), ktoré upravujú postupy pri zabezpečovaní školského stravovania pre deti materských škôl a žiakov základných a stredných škôl v Slovenskej republike.

Stravníkom zariadení školského stravovania sa v súčasnosti poskytuje pestrá a kaloricko-biologicky vyvážená strava a tomu zodpovedá aj skladba jedálneho lístka podľa prílohy č. 1 citovanej vyhlášky, ktorá upravuje jeho zostavovanie. Podľa § 140 zákona sa výroba jedál v zariadeniach školského stravovania riadi materiálno-spotrebnými normami, ktoré vydáva MŠVVaŠ SR a princípmi aplikácií k MSN, zodpovedajúcim najnovším vedeckým poznatkom v oblasti výživy detí.

V prípade zavedenia systému dvoch druhov jedál pre vekové skupiny B, C a D je potrebné dodržať zostavu jedál tak, aby energetická a nutričná hodnota druhého jedla dosahovala minimálne 90 % odporúčaných výživových dávok (ďalej len OVD“) prvého jedla u sacharidov a bielkovín a 80 % OVD pre tuky.

Pri zavedení systému dvoch a viacerých druhov jedál je potrebné zohľadniť personálne a materiálno-technické zabezpečenie zariadenia školského stravovania, ktoré kladie zvýšené nároky na odborne správne zostavenie jedál v rámci jedálneho lístka, ako aj na personálne a materiálno-technické zabezpečenie zariadenia školského stravovania. Tieto nároky stúpajú úmerne s každým ďalším navýšením počtu jedál a v súčasnosti nie sú zohľadnené stanovenými výkonovými normami podľa prílohy č. 2 vyhlášky.

Z odborného hľadiska je rezort školstva schopný garantovať zabezpečenie zdravej výživy v rámci školského stravovania iba v prípade, že sú splnené požiadavky v zmysle v súčasnosti platnej legislatívy a s ňou súvisiacich dokumentov.

MSN pre oblasť školského stravovania sú postavené na báze odporúčaných výživových dávok pre obyvateľstvo v Slovenskej republike, ktoré vytvárajú základný predpoklad na zabezpečenie zdravej výživy pre jednotlivé fyziologické skupiny populácie a zohľadňujú ich energetické a výživové požiadavky podľa veku, pohlavia a fyzického zaťaženia organizmu a jeho fyziologického stavu. Prihliada sa pritom tiež na dané civilizačné podmienky, socio-ekonomické a spoločenskokultúrne, tradované spotrebné zvyklosti, príslušný sortiment a kvalitu potravín, hlavne však na nové vedecké poznatky o výžive ľudí, zakotvené najmä v materiáloch EFSA (European Food safety Authority – Európsky úrad pre bezpečnosť potravín) a Svetovej zdravotníckej organizácie.

U vyvíjajúceho organizmu do 18 rokov veku, bez ohľadu na vekovú kategóriu, je nevyhnutným predpokladom jeho správneho fyzického a mentálneho vývinu pravidelný prísun plnohodnotnej a najmä pestrej zmiešanej stravy. V prípade, že jedinec preferuje iba určitý konkrétny typ stravovania (napr. sladké jedlá, vegetariánske jedlá, vysmážené jedlá a pod.), pri možnosti výberu z viacerých jedál existuje riziko, že si stravník bude opakovane vyberať jeden typ jedla, čo je v rozpore s energetickými a nutričnými nárokmi vyvíjajúceho sa organizmu. Ako príklad možno uviesť zdravotné riziká, vyplývajúce s jednostranného vegetariánskeho stravovania. V tomto názore je odborná zdravotnícka verejnosť, ktorá zodpovedá za výživovú politiku štátu jednotná a rezort školstva tento postoj pre oblasť školského stravovania rešpektuje.

V zmysle uvedeného je zrejmé, že v školských stravovacích zariadeniach je poskytovaná deťom a mládeži optimálna, správna a vyvážená zdravá strava, ktorá spĺňa energetické a nutričné požiadavky jednotlivých vekových skupín a je založená na základe vedeckých poznatkov, OVD a poznatkov Svetovej zdravotníckej organizácie.

Z odborného hľadiska v kontexte uvedeného nemožno súhlasiť s výberom štyroch a viacerých jedál školského stravovania bez ohľadu na vekovú kategóriu stravníkov.

Z uvedených dôvodov je petícia za zlepšenie kvality a rozsahu stravovania v školských jedálňach neopodstatnená.